

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/129/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111215772
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8111215772.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobkyne: F. X. O., V. P., J. XX.XX.XXXX, G. I. J. Y., W. X. XXX/XX, zastúpená: JUDr. Ing. Michal Plenta, advokát, so sídlom vo Vranove nad Topľou, Sídl. Okulka 19/42, p r o t i žalovanej: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana v Prešove, so sídlom Holého 14, Prešov, IČO: 00610577, zastúpená: Advokátska kancelária GOGA a spol. s.r.o. so sídlom Žriedlova 3, Košice, o náhradu nemajetkovej ujmy a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 5.000 Eur a trovy konania vo výške 1.776,43 Eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 1.378,03 Eur a iných trov konania vo výške 398,40 Eur, na účet jej právneho zástupcu, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou zo dňa 6.6.2011 sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy s poukazom na § 11 a 13 Občianskeho zákonníka vychádzajúc z toho, že s najväčšou pravdepodobnosťou pri niektorom z cisárskych rezov vykonaných žalovaným v roku 2003 a 2008 došlo bez jej vedomia u nej k odobratiu ľavého vaječníka a vajíčkovodu. Poukázala na porušenie konkrétnych ustanovení zákona č. 576/2004 Z.z. a zdôraznila absenciu jej povinného informovaného súhlasu na takýto zákrok.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila majúc za to, že žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných predpokladov uplatneného nároku. Konkrétne nepreukázala, že by vôbec k nejakému zákroku do práv na ochranu jej osobnosti došlo, resp. že by tento zákrok realizovala žalovaná, keďže nie je možné vylúčiť, že k danému zákroku mohlo dôjsť aj pri ďalších operáciách žalobkyne. Nepreukázala tým ani protiprávnosť zákroku, keďže v čase jednotlivých operácií platili iné právne normy a bez preukázania času, kedy k tvrdenému zásahu došlo, nie je možné vyhodnotiť, či bol poskytnutý v súlade s právom a vtedy dostupnými vedeckými metódami. Podľa názoru žalovanej nebolo ani preukázané, že by vôbec žalobkyňa sporné orgány mala.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov S.. K. X., O.. S.. V. O., S.. K. W.H., S.. Q. H., S.. S. N., O. S., H. S., F. V. O., Z. P., K. P., vyšetrovacím spisom Okresného riaditeľstva PZ v Prešove ČVS: Q.-XXX/X-Q.-XX, lekárskou správou S.. H. N., pôrodopismi žalobkyne, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 30.6.2010 sa žalobkyňa podrobila vo Fakultnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach laparoskopickej operácii, pri ktorej jej bola odstránená cysta na pravom vaječníku. Pri tejto operácii doc. S.. V. O. zistil, že žalobkyni bol chirurgicky niekedy v minulosti odstránený ľavý vaječník a ľavý vajíčkovod, čo následne

oznámil žalobkyni, ktorá z tejto informácie bola šokovaná. Doposiaľ totiž po jej operáciách ju nikto neinformoval o odstránení týchto orgánov a o tom nie je ani zmienka v jej zdravotnej dokumentácii.

Žalobkyňa preto podala trestné oznámenie a dňa 3.11.2010 Úrad justičnej a kriminálnej polície v Prešove začal trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví pod sp. zn. ČVS. Q.-XXX/X-Q.-K.-XXXX. V konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalcom S.. K. E., ktorý konštatoval, že v detstve (podľa žalobkyne v roku 1986) bola žalobkyni robená apendektómia, v máji 2003 sekcia pri prvom pôrode, z ktorej chýba operačný nález, v júli 2008 druhá sekcia a od 21.11. do 3.12.2008 klasická cholecystektómia (operácia žlčníka). Znalec konštatoval, že nikde v dokumentácii žalobkyne nie je záznam o odstránení ľavých adnex a nebol ani zistený dôvod ich odstránenia. Kedy boli odstránené sa z dostupnej dokumentácie zistiť nedá.

Vo vyšetrovacom spise sú výpovede zdravotníkov, ktorí boli pri oboch sekciách, ktoré sa vykonali počas hospitalizácie žalobkyne u žalovaného. Prvú V. S.. S. N., asistentom bola S.. D.J. G. a inštrumentárkou O. S.. Menovaní ako svedkovia vo svojich výpovediach vychádzali len z údajov z pôrodopisu, keďže operačný protokol chýba a v pôrodopise nebolo uvedené, že by došlo k odstráneniu ľavých adnex. Na prípad žalobkyne si už nepamätali a uviedli, že iný úkon, vychádzajúc z pôrodopisu, ako cisársky rez robený nebol. Doktor N. navyše dodal, že keďže v pôrodopise nebol údaj o chýbajúcom vaječníku, musel tam byť.

Druhý cisársky rez vykonal S.. K. X., asistoval mu S.. Q. H. a inštrumentárkou bola H. S.. Menovaní zhodne vypovedali, že počas ich praxe sa nikdy nestalo, že by pri cisárskom reze došlo aj k odstráneniu vaječníka.

Vyšetrovateľ vypočul aj svedka S.. S. O., ktorý evidoval žalobkyňu ako pacientku vo svojej gynekologickej ambulancii od 7.11.2002 do 20.10.2008. Uviedol, že nikdy u žalobkyne nezistil chýbajúci vaječník, ale pri USG vyšetreniach sa zameriaval na stav plodu a maternice a vaječníky nevyšetroval.

Od 21.11. do 3.12.2008 bola žalobkyňa hospitalizovaná na chirurgii vo Vranovskej nemocnici, kde jej bola vykonaná klasická cholecystektómia (vyoperovanie žlčníka). Zo správy tejto nemocnice a pripojeného operačného protokolu vyplýva, že operácia sa týkala len odstránenia žlčníka a nebol robený žiadny zásah do vaječníkov.

Vo vyšetrovacom spise sa nachádza aj vyjadrenie S.. S. Z. - gynekológa vo Vranove, v ambulancii ktorého je žalobkyňa vedená od 17.9.2008. Z jej ultrazvukových vyšetrení zo dňa 23.12.2008, 23.3.2009, 26.11.2009, 23.12.2009, 15.10.2010 a 10.11.2010 sa opakovane ľavý vaječník neznázorňoval, na pravom vaječníku bola zistená nádorovo cystická zmena.

V dňoch 28.6.2010 - 1.7.2010 bola žalobkyňa hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach, kde jej laparoskopicky bola odstránená cysta na pravom vaječníku. Vo vyšetrovacom spise je lekárska prepúšťacia správa obsahujúca anamnézu a vyšetrenia žalobkyne a spomína sa aj gynekologický nález pri prijatí 28.6.2010 S.. W.H.: „ľavé adnexa bpn“...

Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 18.2.2013 bolo trestné stíhanie prerušené z dôvodu, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Vyšetrovateľ v odôvodnení uznesenia uviedol, že k odstráneniu vaječníka došlo s najväčšou pravdepodobnosťou pri cisárskych rezoch.

Žalobkyňa k žalobe pripojila pôrodopis z jej prvého pôrodu zo dňa 23.5.2003, vyplýva z neho, že z nemocnice bola prepustená 5.6.2003. Ako už bolo konštatované, z tohto pôrodopisu chýba operačný protokol. Z druhého pôrodopisu vyplynulo, že žalobkyni bola vykonaná sekcia pri pôrode 29.7.2008, prepustená bola už 3.8.2008. Pripojený je operačný nález, z ktorého vyplýva, že operácia začala o 8.40 hod. a ukončená bola o 9.40. Obsahuje podrobný popis postupu pri cisárskom reze, spomenutá je v ňom revízia orgánov malej panvy, odstránenie vaječníka v ňom uvedené nie je.

Z operačnej vložky zo dňa 30.6.2010 spracovanej doc. S.. O. popisujúcej priebeh laparoskopickej operácie vyplýva, že pri nej operatér zistil chýbajúcu ľavú tubu a adnexá.

Svedok MUDr. V. O. jednoznačne prehlásil, že ľavý vaječník a vajíčovod bol žalobkyni odstránený chirurgicky, nedá sa však ustáliť kedy. Vyjadril sa aj k spornému údaji v prepúšťacej správe „ľavé adnexa bpn“ s tým, že tento údaj nie je správny. Predložil k nahliadnutiu originál jeho nálezu z ultrazvukového vyšetrenia žalobkyne zo dňa 2.6.2010, v ktorom konštatuje, že ľavé ovárium je prekryté črevnými kľúčkami a že ho izolovane nepozoruje. Vysvetlil to tým, že vôbec nepredpokladal, že pacientka nemá tento orgán. Dodal, že pod pojem adnexa treba zahrnúť aj iné štruktúry ako vaječník a vajíčovod, sú to aj ďalšie väzy a pokiaľ lekár pri palpačnom vyšetrení opisuje oblasť adnex, vyjadruje sa len k hrubej patológii všetkých daných útvarov a vaječník pritom nemusí ani nahmatať. Uviedol aj to, že operatér je povinný skúmať orgány malej panvy (medzi ne patrí aj vaječník a vajíčovod), ale len v rámci možnosti, ktorú mu poskytuje operačná rana. Môže sa preto stať, že ani nevidí vaječníky, ktoré siahajú až nad malú panvu a to vtedy, keď nevyberie maternicu von. Svedok vylúčil, vzhľadom na polohu rezu, že by k vybratiu vaječníka mohlo dôjsť pri operácii žlčníka. Za najpravdepodobnejšiu považoval prvú sekciu, ktorú žalobkyňa pred ním okomentovala tým spôsobom, že v nemocnici sa vtedy vyjadrovali tak, že sa s takým prípadom ešte nestretli a venovali jej veľkú pozornosť. S.. O. rozhodne poprel, že by pri laparoskopickej operácii žalobkyne došlo k vybratiu ľavého vaječníka. Mohol by to potvrdiť aj prednosta kliniky MUDr. Ostro CSc., ktorého zavolať po zistení chýbajúceho orgánu žalobkyne, ktorý nikde v jej dokumentácii zaevidovaný nebol. Svedok uviedol aj to, že čistý operačný zákrok (bez prípravy a prebudenia) pri prvej sekcii trvá kratšie - zhruba 30 minút, pri druhej dlhšie, operatér totiž musí byť opatrnejší, môžu byť v dôsledku prvej sekcie zrasty a preto otvorenie brucha je problematickejšie.

Ako dlho trvala prvá sekcia už nie je možné zistiť kvôli chýbajúcej operačnej vložke. V pôrodopise čas operácie uvedený nie je. Druhá sekcia trvala od 8.40 do 9.40 hod. Ako uviedol svedok S.. H. do pojmu operácie sa zarátava aj príprava pacientky na samotnú operáciu (zarúškovanie, dezinfekcia operačného poľa) po jej prebudenie.

Svedkovia MUDr. Q. H. M. S.. K. X. rozhodne vylúčili, že by k odobratiu spomínaných orgánov došlo pri druhej sekcii, ktorú vykonávali a uviedli, že nikdy sa s takým prípadom počas svojej praxe nestretli. Nevedeli sa vyjadriť k tomu, či žalobkyni už tieto orgány pri spomínanej sekcii chýbali. Doktor Lisý si nepamätal, či pri sekcii došlo k vybratiu maternice, ale zdôrazňoval, že operácia trvala len 35 minút a v tak krátkom čase by sa nestihla urobiť sekcia a odstrániť vaječník s vajíčovodom.

Svedkyne O. S. a H. S. sa zhodli na tom, že si nepamätajú na prípad, že by počas ich práce na operačnej sále došlo pri sekcii k vybratiu vaječníka.

S.. S. N. však uviedol, že počas jeho zamestnania u žalovaného v minulosti k takému prípadu došlo, bol pri tom, ale nepamätal si už či ako operatér alebo asistent a dokonca pripustil, že to mohlo byť aj viackrát. Nespomínal si už na konkrétne okolnosti, rozhodne však podľa neho muselo ísť o prípad ohrozenia života pacientky. Vzhľadom na dobu hospitalizácie žalobkyne pri druhej sekcii predpokladal, že došlo k nejakým komplikáciám, či už u žalobkyne alebo u novorodenca. Bežne totiž pacientka prepustená domov 5.- 6. deň po sekcii.

Svedkovia F.. V. O. (manžel žalobkyne) a rodičia Z. P., K. P. zhodne uviedli, že všetci boli šokovaní z informácie S.. O. po laparoskopickkej operácii, že žalobkyňa má odstránený vaječník. Poukázali na to, že s touto informáciou sa žalobkyňa nevedela vyrovať a začali sa u nej prejavovať depresie. Musela preto vyhľadať odbornú pomoc psychiatricky, ktorú navštevovala dlhú dobu. Podľa ich názoru k odstráneniu orgánu došlo pri niektorej zo sekcií, podľa manžela žalobkyne pri prvej sekcii, čo vyvodzoval z toho, že z nej chýbala nejaká dokumentácia a podľa Z. P. k tomu došlo pri druhej sekcii, čo zase odôvodnila tým, že lekár po sekcii žalobkyňu nebol pozrieť. Rodičia žalobkyne potvrdili aj to, že ich dcéra absolvovala len tie operácie, ktoré sú uvedené v tomto rozsudku. Operácia slepého čreva bola realizovaná v čase, keď bola ešte v predškolskom veku, preto v nemocnici s ňou bola aj matka žalobkyne. Obaja rodičia konzultovali operáciu s lekármi a rozhodne vylúčili, že by pri operácii slepého čreva došlo k odstráneniu vaječníka žalobkyne.

Žalobkyňa po zistení odstráneného vaječníka začala navštevovať psychiatrickú ambulanciu MUDr. Y. N. od 19.8.2010. Zistená u nej bola Fobickoúzkostná porucha, neskôr jej boli predpísané aj farmaká. V ambulancii bola celkovo osemkrát, naposledy v septembri 2011 (lekárska správa z č.l. 84).

Na základe žiadosti S. N. žalobkyňa absolvovala psychoterapiu u PhDr. X. Š.. Zúčastnila sa piatich psychoterapeutických stretnutí od apríla 2013 do marca 2014. Psychické problémy žalobkyne súviseli s tým, že sa nevedela zmieriť so skutočnosťou, že s jej telom a orgánmi niekto manipuloval svojvoľne a bez jej vedomia (správa PhDr. X. Š. z č.l. 102).

Znaleckým posudkom MUDr. M. V. z odvetvia psychiatrie č. 72/2015 bolo potvrdené, že žalobkyňa trpela psychickým ochorením Fobicko-úzkostnou poruchou, ktorá bola v priamej príčinnej súvislosti so zistením, že pri niektorej z operácií bol žalobkyni odstránený ľavý vaječník. V súčasnosti však znalkyňa žiadnu duševnú poruchu u žalobkyni nezistila. Fobicko-úzkostná porucha patrí medzi neurotické poruchy. Prejavuje sa silným strachom, čo vedie k tomu, že pacient sa začne vyhýbať veciam alebo situáciám, ktorých sa obvykle ľudia neboja. U žalobkyni došlo k rozvoju Zmiešanej úzkostne depresívnej reakcie na stres. Príznaky zahŕňajú depresívnu náladu, úzkosť, obavy, pocit, že jedinec nie je schopný sa vysporiadať so súčasťou situáciou, poruchy spánku, typické býva zhoršenie fungovania v každodenných situáciách. Tento stav sa podľa znalkyne neskôr zlepšil, preto bola ukončená jej liečba v psychiatrickej ambulancii, ale v období od apríla 2013 do februára 2014 sa u žalobkyni znovu objavili depresívne príznaky, čo žalobkyňa riešila psychoterapiou. Nejednalo sa teda o nové psychiatrické ochorenie a jeho liečba psychoterapiou bola podľa znalkyne potrebná.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Zložkou osobnosti človeka je aj jeho fyzická integrita, ktorej súčasťou je aj úroveň jeho zdravia. Ak je lekársky zákrok vykonaný na zdravej časti tela, nepochybne ide o neoprávnený zásah do osobnosti človeka.

Pre posúdenie daného prípadu možno použiť závery rozsudku Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 2870/2000 zo dňa 13.12.2000. Podľa neho zákrok uskutočnený bez vedomia pacienta, operačný zákrok, ktorý nebol odôvodnený požiadavkami lekárskej vedy resp. zákrok vykonaný omylom, má vždy znaky neoprávneného zásahu. Takýto zákrok má súčasne vo väčšine prípadov aj znaky veľmi závažného zásahu do práva na ochranu fyzickej integrity a to bez ohľadu na prípadné skutočné zdravotné následky zásahu.

Je nepochybné, že pri niektorej z operácií žalobkyne došlo k neoprávnenému zásahu do jej práva na ochranu fyzickej integrity, keď bez jej vedomia bol jej odobratý ľavý vaječník a vajčíkovod. Tento zákrok nebol zaznamenaný v jej zdravotnej dokumentácii, pri jej prvej operácii z roku 1986 bola už dokumentácia skartovaná. Je preto pravdou, že v súčasnosti sa nedá jednoznačne určiť, pri ktorej z troch operácií (apendektomii a dvoch sekcií) k tomu zákroku došlo. Operáciu žľzníka totiž možno vylúčiť, na tom sa zhodli aj svedkovia MUDr. O. a MUDr. X.. Je to logický záver toho, že pri operácii žľzníka sa rez vykonáva v hornej časti brucha na pravej strane pod rebrovým oblúkom. Nie je preto technicky možné, aby pri tejto operácii došlo k odstráneniu ľavého vaječníka, ktorý sa nachádza v spodnej časti podbrúška na ľavej strane.

Súdne rozhodnutie má byť v súlade s princípom spravodlivosti, ktorý je zakotvený aj v Ústave SR v čl. 46 ods. 1 ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa názoru súdu bolo by nespravodlivé, ak tento prípad vzhľadom na jeho výnimočné okolnosti by bol postavený na jednoznačnom preukázaní zákroku, pri ktorom došlo k odstráneniu spomínaných orgánov žalobkyne.

V súčasnosti totiž sa táto okolnosť objektivne jednoznačne preukázať nedá. Do úvahy prichádzajú už spomínané 3 operácie a súd sa zameril na to, pri ktorej z nich s najväčšou pravdepodobnosťou došlo k danému neoprávnenému zásahu. Vo všeobecnosti možno uviesť, že pri zodpovednostných právnych vzťahoch vyvolaných lekáorskými postupmi sa upúšťa od preukázania stopercentnej príčinnej súvislosti, čo je často krát nereálne. Postačuje pravdepodobnosť preukázania kauzálneho nexu a dokonca Ústavný súd ČR v uznesení I.ÚS 1919/2008 z 12.8.2008 doporučuje vychádzať z doktríny tzv. „straty šance“ (aká by bola štatistická prognóza na vyliečenie v prípade postupu lege artis). Tento postup myslenia je vyvolaný snahou vyrovnáť slabšie postavenie poškodeného pacienta a takéto ponímanie je nevyhnutné aj v tomto prípade vzhľadom na jeho osobitosti.

Vzhľadom na to, že pri operácii slepého čreva došlo k otvoreniu brušnej dutiny na pravej strane rezom o dĺžke 8cm, podľa polohy tohto rezu tak, ako je znázornený na obrázku č.l. 59 je málo pravdepodobné, aby pri tejto operácii došlo k odstráneniu vaječníka nachádzajúceho sa na opačnej strane v podbrušku. Navyše aj S.. N. pri vypočutí pred vyšetrotateľom uviedol, že keďže v pôrodopise nie je zmienka o chýbajúcom vaječníku musela mať žalobkyňa oba vaječníky, pri sekcii v roku 2003. Najpravdepodobnejší je záver, že k tomu došlo pri niektorej zo sekcií a vzhľadom na to, že obe sekcie boli robené v tej istej nemocnici, nebolo nevyhnutné zistiť, pri ktorej došlo k odstráneniu adnex. Uvedená okolnosť má význam len pri námietke premlčania, ktorú žalovaný aj vzniesol a pokiaľ by k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne došlo v roku 2003, nepochybne trojročná premlčacia lehota by už uplynula. Uvedený prípad je však ukázkovým príkladom pre nutnosť aplikácie § 3 ods. 1 OZ pre posúdenie námietky premlčania teda pre posúdenie, či výkon práva vzniesť námietku premlčania je v súlade so zásadou dobrých mravov. V tejto súvislosti možno poukázať na právnu vetu z nálezu Ústavného súdu ČR I.US 643/2004 zo dňa 6.9.2005: „vznesenie námietky premlčania zásadne dobrým mravom neodporuje; môžu však nastať situácie, kedy uplatnenie tejto námietky je výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý márne uplynutie premlčacej lehoty nezavinil a voči ktorému by za tejto situácie zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej lehoty bol neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil“ (podobne aj ďalšie nálezy Ústavného súdu ČR II.US 309/95, I.US 643/2004, II. US 3168/2009, II. US 2087/2008).

Žalobkyňa sa o odstránenom ľavom vaječníku dozvedela až pri laparoskopickej operácii v roku 2010, preto nemožno v jej neprospech vyhodnotiť situáciu tak, že jej nárok vyplývajúci z prvej sekcie z roku 2003 je premlčaný uplynutím trojročnej objektívnej premlčacej lehoty a preto ho nemožno priznať. Žalobkyňa totiž márne uplynutie premlčacej lehoty nezavinila, keďže o neoprávnenom zásahu nevedela a preto námietku premlčania je potrebné vyhodnotiť ako výkon práva odporujúci dobrým mravom a súd preto na ňu neprihliadol.

Určité indície svedčia o tom, že k odstráneniu adnex došlo práve pri prvej sekcii z roku 2003. Práve z nej totiž chýba operačná vložka, ktorá obsahuje podrobný popis priebehu operácie. Cisársky rez vykonával S.. S. N.. Ak nie sú komplikácie, pacientka je prepustená 5. - 6. deň po sekcii domov, v danom prípade žalobkyňa bola prepustená až 5.6.2003 (pôrod bol 23.5.2003), nepochybne museli teda nastať nejaké komplikácie, čo potvrdil aj svedok S.. N.. Aj keď zdravotnícky personál, ktorý bol vypočutý, či už súdom alebo vyšetrotateľom, zhodne uvádzal, že nikdy v ich prítomnosti pri sekcii u žalovaného nebol odstránený vaječník, S.. N. naopak uviedol, že v jeho prítomnosti sa to už stalo, nevedel uviesť či raz, alebo dokonca viackrát.

Operácia súvisiaca s druhou sekciou trvala krátko, pokiaľ ide o samotný operačný zákrok (bez prípravy pacientky a jej prebudenia) ako uviedol S.. X. okolo 35 minút a preto je málo pravdepodobné, že by v takomto krátkom čase mohla byť urobená sekcia a zároveň odstránený vaječník s vajíčkovodom. Nezanedbateľný je aj fakt, na ktorý upozornil S.. O., že pri prvej sekcii rana veľmi krváca, na rozdiel od tých ďalších, pri ktorých teda operačné prostredie je prehľadnejšie a ľahšie môže dôjsť k tomu, aby nedopatrením došlo k poškodeniu iných orgánov. Napokon aj správanie zdravotníckeho personálu po prvej sekcii, o ktorom sa zmienila S.W.. O., keď ju informoval o chýbajúcom orgáne, vedie k už vyslovenému záveru. Snaha žalovaného v záverečnom štádiu konania spochybniť svoju zodpovednosť tvrdením, že k odstráneniu orgánov mohlo dôjsť aj pri laparoskopii 30.6.2010 je až zarážajúca. Postaviť toto tvrdenie len na už spomínanom údaji z vyšetrenia MUDr. W. z 28.6.2010 „ľavé adnexa bpn“ po vysvetlení predovšetkým S.. O., ale aj v kontexte s inými dôkazmi (pri USG vyšetreniach MUDr. Z. z 23.12.2008, 23.3.2009, 26.11.2009 a 23.12.2009 sa ľavý vaječník neznázorňoval podobne ako aj pri

USG vyšetrení MUDr. O. zo dňa 2.6.2010) je nepostačujúce a bez výpovednej hodnoty. Je zrejmé, že v čase spomínaných vyšetrení už ľavý vaječník žalobkyne chýbal a to minimálne od roku 2008.

Nie je možné vylúčiť, že k odstráneniu adnex mohlo dôjsť v záujme zdravia a možno života žalobkyne, čo by bol postup lege artis. Avšak vychádzajúc zo skutočnosti, že žiadny záznam v zdravotnej dokumentácii žalobkyne o tom nie je, že žalobkyňa nikto o tomto zákroku a jeho nutnosti neinformoval, súd musel vychádzať z toho záveru, že postup žalovanej bol non lege artis. Opak by musel preukázať žalovaný. Ak by išlo o postup lege artis, predsa nebol dôvod preto, aby nebolo odstránenie adnex zaznamenané v zdravotnej dokumentácii. Práve žalovaný, ak chce vyvrátiť tento logický záver, mal by preukázať, že postup nemocnice bol lege artis. Ťažko však môže uspieť, keď popiera, že by k spornému zásahu došlo jeho pričinením.

Nárok voči žalovanému súd teda považoval za dôvodný. Pri rozhodovaní o jeho výške vychádzal z voľnej úvahy po vyhodnotení konkrétnych okolností s prihliadnutím na účel nemajetkovej ujmy, ktorým je zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy a to v súlade s princípom spravodlivosti, ale aj požiadavkou nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie sa. Relutárna náhrada plní predovšetkým satisfakčnú funkciu - jej účelom je vyvážiť, resp. zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Jej výšku ovplyvňuje miera zavinenia pôvodcu zásahu. Ďalšou funkciou je preventívno sankčná funkcia, ktorá má odradiť, či už konkrétny povinný subjekt, ale aj jeho možných nasledovníkov od protiprávneho konania.

V tomto konkrétnom prípade medzi hodnotiace kritériá, z ktorých súd vychádzal, patrila predovšetkým skutočnosť, že žalovaný odstránil ľavé adnexa žalobkyne bez jej vedomia a túto skutočnosť jej zatajil, pričom nešlo o postup lege artis a preto tento skutok bol aj predmetom trestného stíhania. Išlo teda nepochybne o závažné pochybenie žalovaného a to bez ohľadu na to, či tento zásah vyvolal nejaké nepriaznivé následky na zdravie žalobkyne a v ako rozsahu. Súd zohľadnil aj to, že žalobkyňa má obavy z tehotenstva vzhľadom na to, že jej bola odstránená cysta na pravom vaječníku a v dôsledku tohto neoprávneného zásahu pociťovala psychickú traumu, z ktorej sa musela liečiť. Na druhej strane možno poukázať na to, že chýbajúce adnexa momentálne nespôsobujú zhoršenie kvality jej života. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je však potrebné vychádzať aj z princípu proporcionality, teda po zohľadnení priznávania výšky danej náhrady v iných konaniach o ochranu osobnosti. V tejto súvislosti súd poukazuje na právoplatné rozsudky, ktorými bola priznaná nemajetková ujma pozostalým v dôsledku smrti ich blízkeho príbuzného (syna a súrodenca) pri dopravnej nehode, pričom rodičom súd priznal finančnú náhradu maximálne 10.000 Eur (napr. rozsudok č.k. 11C/80/2014-104 zo dňa 18.2.2015 alebo 11C/152/2013-37 zo dňa 4.12.2013).

Určitém vodítkom pre stanovenie relutárnej náhrady môže byť limit odškodnenia obetí úmyselných trestných činov podľa § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. V súčasnosti tento limit predstavuje 20.250 Eur (405 Eur x 50). Pokiaľ pri smrti zavinenej úmyselným trestným činom možno priznať náhradu maximálne 20.250 Eur, potom v prípade nedbanlivostného zavinenia a následku, ktorý bol spôsobený v danom prípade, musí byť priznaná náhrada podstatne nižšia. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade H. proti Slovenskej republike, ktorým bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma 25.000 Eur za to, že nekonaním štátnych orgánov bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv usmrtením jej oboch maloletých detí, pričom v danom prípade došlo k absolútnemu rozvráteniu rodinného života poškodenej, keďže boli usmrtené obe jej dcéry a sťažovateľka žiadne iné deti nemá. Súd preto vzhľadom na všetky tieto okolnosti považoval za primeranú sumu 5.000 Eur a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na to, že súd nezistil žiadny dôvod pre použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Právny zástupca žalobkyne si v písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 2.5.2016 uplatnil trovy konania pozostávajúce z nákladov na znalečné vo výške 400,00 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.378,23, kde žiadal priznať odmenu podľa § 10 ods. 8 vyhlášky Ministerstva

spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“), podľa ktorého vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20090101.html>>, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy v spojení s § 13a ods. 1, a to za 9 úkonov právnej služby.

V tomto konaní mala žalobkyňa úspech len čiastočný, avšak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Preto je žalovaná povinná nahradiť jej trovy konania v celom rozsahu, pričom základná sadzba tarifnej odmeny bola vypočítaná zo sumy 2000 Eur v súlade s ust. § 10 ods. 8 vyhlášky, pretože žalobkyňa žiadala náhradu nemajetkovej ujmy.

Z obsahu súdneho spisu súd zistil, že žalobkyňa zložila zálohu na trovy znaleckého dokazovania vo výške 400,00 Eur (č.l. 148 súdneho spisu). Z tejto zálohy bola použitá na odmenu znalca suma 398,40 Eur, pričom zvyšná časť zo zloženej zálohy vo výške 1,60 Eur jej bude vrátená samostatným uznesením.

Trovy konania žalobkyne v celkovej výške 1.776,43 Eur teda pozostávajú zo zálohy zloženej na trovy znaleckého dokazovania vo výške 398,40 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.378,03 Eur v zmysle § 10 ods. 8, ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a), písm. c) a písm. d) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“).

Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky v spojení s § 10 ods. 8 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty (t.j. 2.000 Eur) je 91,28 Eur.

Trovy konania žalobkyne pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 753,06 Eur:

- prevzatie a príprava zastúpenia (12.8.2010) 91,28 Eur
- žaloba (6.6.2011) 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 29.5.2013 22,82 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 11.9.2013 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 6.11.2013 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 22.1.2014 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 5.3.2014 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 4.6.2014 91,28 Eur
- účasť na pojednávaní dňa 27.4.2016 91,28 Eur

Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 70,75 Eur, t.j. 1 x 7,21 Eur za rok 2010, 1 x 7,41 Eur za rok 2011, 3 x 7,81 Eur za rok 2013, 3 x 8,04 Eur za rok 2014 a 1 x 8,58 Eur za rok 2016.

Podľa § 15 vyhlášky advokát má popri nároku na odmenu aj nárok

- a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy,
- b) na náhradu za stratu času (§ 17).

Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

V súlade s § 16 ods. 4 vyhlášky a zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, má právny zástupca žalobkyne nárok na náhradu cestovných výdavkov v celkovej výške 180,10 Eur, a to:

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Š. P. na pojednávanie dňa 29.5.2013 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 5,9 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,470 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 25,35 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 5,9 l / 100 km x 1,470 Eur / l = 8,15 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Š. P. na pojednávanie dňa 11.9.2013 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 5,9 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,530 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 25,69 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 5,9 l / 100 km x 1,530 Eur / l = 8,49 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Š. P. na pojednávanie dňa 6.11.2013 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 5,9 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,440 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 25,19 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 5,9 l / 100 km x 1,440 Eur / l = 7,99 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Q. L. na pojednávanie dňa 22.1.2014 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 6,6 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,356 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 25,61 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 6,6 l / 100 km x 1,356 Eur / l = 8,41 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Š. Q. na pojednávanie dňa 5.3.2014 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 7,4 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,430 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 27,15 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 7,4 l / 100 km x 1,430 Eur / l = 9,95 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Š. Q. na pojednávanie dňa 4.6.2014 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 7,4 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,490 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 27,56 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 7,4 l / 100 km x 1,490 Eur / l = 10,36 Eur).

za cestu osobným motorovým vozidlom zn. Q. L. na pojednávanie dňa 27.4.2016 na trase I. J. Y. - K. a späť pri celkovej vzdialenosti 94 km (2 x 47 km), priemernej spotrebe 6,6 l / 100 km, cene PHM vo výške 1,024 Eur / l a základnej náhrade 0,183 Eur / km vo výške 23,55 Eur (základná náhrada 94 km x 0,183 Eur / km = 17,20 Eur a náhrada za spotrebované PHM 94 km x 6,6 l / 100 km x 1,024 Eur / l = 6,35 Eur).

Zároveň má právny zástupca žalobkyne nárok na náhradu za stratu času stráveného cestou na vyššie uvedené pojednávania podľa ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky, a to vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu, pričom 1/60-ina výpočtového základu v roku 2013 bola vo výške 13,01 Eur, v roku 2014 vo výške 13,40 Eur a v roku 2016 vo výške 14,30 Eur.

Právny zástupca má tak nárok na náhradu za stratu času stráveného cestou na uvedené pojednávania spolu vo výške 374,12 Eur, a to na pojednávanie dňa 29.5.2013 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,01 Eur vo výške 52,04 Eur, na pojednávanie dňa 11.9.2013 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,01 Eur vo výške 52,04 Eur, na pojednávanie dňa 6.11.2013 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,01 Eur vo výške 52,04 Eur, na pojednávanie dňa 22.1.2014 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,40 Eur vo výške 53,60 Eur, na pojednávanie dňa 5.3.2014 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,40 Eur vo výške 53,60 Eur, na pojednávanie dňa 4.6.2014 a späť za 4 začaté polhodiny á 13,40 Eur vo výške 53,60 Eur a na pojednávanie dňa 27.4.2016 a späť za 4 začaté polhodiny á 14,30 Eur vo výške 57,20 Eur.

Trovy právneho zastúpenia predstavujú spolu sumu 1.378,03 Eur (753,06 Eur + 70,75 Eur + 180,10 Eur + 374,12 Eur).

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Tieto trovy je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet jej právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.